

ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් සම්නි විරෝධතා ව්‍යාපාරය නතර කරයි

බඩාලිවී.ඒ. සුනිල් විසිනි

2011 ජූලි 22

විදුලි සංදේශ ඇමති රංජිත් සියඹලාපිටිය සමග පැවති සාකච්ඡාවකින් පසුව, සේවා ප්‍රතිලාභ මුල්කරගෙන ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් සේවකයන් සති දෙකක් තිස්සේ ගෙන ගිය විරෝධතා ව්‍යාපාරය නතර කිරීමට වෙළිකොම් වෘත්තීය සම්ති පසුගිය ජූලි 8 දා තින්දු කළේය. ඒ සේවකයන්ගේ එකම ඉල්ලීමක් වත් පිළිබඳව කිසිදු සහතිකයක් නැතිවය. ඉල්ලීම ගෙන වෙළිකොම් කළමනාකරනය සමග තමන් සාකච්ඡා කරන බවට ඇමති දුන් පොරොන්දුව සිට විරෝධතා ව්‍යාපාරය නතර කිරීමට සම්ති එකග වුහ.

තොරතුරු හා විදුලිසංදේශ සියලු සේවක සංගමය (අයිවීස්සු) ඇතුළු සම්ති 21ක සන්ධානයක් වන වෙළිකොම් වෘත්තීය සම්ති සන්ධානය (විටියුල්) විසින් කැඳවන ලද විරෝධතාව අතිශය සිමිත එකකි. පිකට කිරීම, අතිකාල වර්ණනය හා ජූලි 6 දා දින හායයක සංකේත වර්ණනයක් යනාදී ක්‍රියාවන්ට උද්සේෂ්ඨනය සීමා කිරීමට සම්ති වගබලා ගත්හ.

මාසික ප්‍රවාහන හා ආහාර දීමනාව (විෂ්මිල්) රුපියල් 25,000 දක්වා ඉහළ දැමීම, විධායක ග්‍රේනියේ වැටුප් පිළිබඳ රහස්‍ය හාවය ඉවත් කිරීම, වෙළිකොම් සමාගමට අනුබද්ධිත මැන් පවර් සොලුයුෂන් කම්පනි (එම්පිච්ස්සී) යටතේ කොන්ත්‍රාත් සේවකයන් බදවා ගැනීම නතර කොට ඔවුන් වෙළිකොම් සමාගමට අනුයුත්ත කිරීම, අනාගතයේ වෙළිකොම් සමාගමට කෙරෙන බදවාගැනීම්වලින් සියයට 50ක් වත්මන් සේවකයන්ගේ දැරුවන් අතරින් බදවා ගැනීම සහ වැටුප් විෂමතා ඉවත් කිරීම ඇතුළු ඉල්ලීම ගනනාවක් මත 8,000ක් පමණ වන සමස්ත ගුම බලකායෙන් සියයට 70කට ආසන්න සේවකයේ පසුගිය ජූනි 17 දා සිට පැවති විරෝධතා ව්‍යාපාරයට එක් වුහ.

වෙළිකොම් කළමනාකරනය සමාගමේ ගුම බලකායෙන් කොටසක් කොන්ත්‍රාත් සේවකයන් ලෙස තබාගන්නේ, කම්කරුවන් හේද කිරීමේ හා ඔවුන් රුදුරු සූරාකැමකට යටත් කිරීමේ ඉලක්කය ඇතිවය. එම තතු තුළ කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන් ද මෙම විරෝධතාවට එක්වීම, කළමනාකරනයේ එම ප්‍රයත්තයට එරහිට ඒකාබද්ධව සටන් වැදිම පිනිස වෙළිකොම් සේවකයන්ගේ සූදානම පෙන්වුම් කිරීමි.

ජූලි 5 දා වෘත්තීය සම්ති සමග පැවති සාකච්ඡාවකින් හා ජූලි 13 දා වෙළිකොම් කළමනාකරනයේ රස්වීමකින් පසුව සේවකයන් වෙත ජූලි 15 දා යවන ලද ලිපියකට අනුව, කළමනාකරනය එකග වී ඇත්තේ, සමාගමේ රකියා පුරුජ්පාවුවලින් සියයට 50ක් සේවකයන්ගේ දැරුවන්ට ලබා දීමේ ඉල්ලීමට පමණි. ආහාර හා ප්‍රවාහන දීමනාව රුපියල් 2,250කින් රුපියල් 11,250 දක්වා ඉහළ දැමීමට පමණක් එකග

වී ඇත. එය කම්කරුවන් ඉල්ලා සිටින මට්ටමීන් හරි අඩකටත් වඩා පහළ අයයකි. කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන් වෙළිකොම් සමාගමට බදවා ගැනීම හා විධායක ග්‍රේනියේ රහස්‍ය වැටුප් ක්‍රමය අහොස්සි කිරීම යන ඉල්ලීම් එකහෙලා ප්‍රතික්ෂේප කර තිබේ.

ඇමති සියඹලාපිටිය සහ වෙළිකොම් කළමනාකරනය අතර ජූලි 19 දා හමුවක් පැවති අතර එහි තින්දු මොනවාද යන්න තවමත් සේවකයන්ට හේ සම්තිවලට දැනුම් ද නැති බව සම්ති නායකයේ පසුදින අප විමසු කළ කියා සිටියහ. ජූලි 15 දා ලිපියේ සඳහන් මට්ටමට වඩා ඔබිට යාමට කළමනාකරනය එකග වී නැතිනම් සඳදා සිට තමන් වෘත්තීය සම්ති කියාමාරුගයකට එලඹෙන බවට ද අයිවීස්සු සහාපති කෙළුවී. ගුරුසිංහ පැවතිය. සම්ති නායකයන් ක්‍රියාකරන්නේ, සේවකයන්ගේ විරැදුෂ්ධතාවය වාෂ්ප කොට කළමනාකරනයේ කොන්දේසි ඔවුන් මත පැවතීමටයි.

වෙළිකොම් කම්කරුවන්ගේ විරෝධතාවට පරිපාලනය ප්‍රතිචාර දැක්වුයේ එම්පිච්සීස්සී කොන්ත්‍රාත් කම්කරුවන්ට එරහි ද්‍රියමක් දියත් කරමිනි. ඔවුන්ගෙන් ගනනාවක් කොලඹීන් පිටත ප්‍රදේශවලට මාරු කරන ලද අතර ඔවුන්ට විරැදුෂ්ධව විනය ක්‍රියාමාරුග ගන්නා බවට අනතුරු අගවමින් ලිපි තිකත් කෙරුනි. එමෙන්ම 2006 ද වෙළිකොම් සේවකයන්ගේ වැටුප් අරගලයට එරහිව ලබා දුන් අධිකරන තින්දුව තවමත් බලපවත්වන බවට ද පරිපාලනය තර්ජනය කළේය. එම තින්දුව මගින් වෙළිකොම් සමාගමේ වැඩකටපුතු “කඩාකජ්පල්” කරන ක්‍රියාවන්හි යොම් සේවකයන්ට තහනම් කෙරුනි. විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ගේ වැටුප් උද්සේෂ්ඨනය ඇතුළු, කම්කරු අරගල මැඩ්ම පිනිස මැත දි රාජ්‍ය හා පුද්ගලික යන දෙපාර්තමේන්තු ම බලධාරීන් විසින් කිහිප වතාවක් ම අධිකරනය යොදා ගෙන තිබේ.

අයිවීස්සු සහාපති ගුරුසිංහ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියට කියා සිටියේ, සේවක ගැටුප් සතියක් ඇතුළත විසඳීමට ඇමති පොරොන්දු වූ නිසා “වගකිව යුතු සම්ති නායකයන් ලෙස” තමන් සති දෙකකට උද්සේෂ්ඨනය නතර කළ බවයි. මෙම සම්ති නායකයන් වග කියන්නේ සිය සාමාජික වෙළිකොම් කම්කරුවන්ට තොටුව ඇතුළු අඩකටත් පන්තියටයි. ඉහළ ජීවන වියදම හා සිය පිරිහෙන සේවා කොන්දේසි අරගය වෙළිකොම් කම්කරුවන් අතර වැඩ්ඩින අසහනය වාෂ්ප කර දැමීමේ උත්සාහයක් ලෙස ඔවුන් කැඳවු සීමිත විරෝධතාව පවා නතර කිරීමට සම්ති නායකයන් ක්‍රියා කර තිබේ.

කළින් රජය සතු තැපැල් හා විදුලි සංදේශ දෙපාර්තමේන්තුවේ කොටසක් ලෙස පැවති රාජ්‍ය විදුලි සංදේශ අංශය 1991 දී එයින් වෙන්කොට ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් සංස්ථාව (එස්ලුරීසී) නමින් රාජ්‍ය සමාගමක් බවට පත්

කරන ලදී. 1997 දී එය ශ්‍රී ලංකා වෙළිකොම් (එස්එල්ඩී) නමින් පුද්ගලිකරනය කරන ලදී.

මෙම පුද්ගලිකරන ක්‍රියාදාමයේදී, එස්එල්ඩීසී සේවකයන් අතිවාර්ය විශ්‍රාම ගැනීමේ ලක්කොට තුව සේවකයන් ලෙස එස්එල්ඩී වෙත බඳවා ගන්නා ලදී. විශ්‍රාම වැටුප් ලැබුණේ, වසර 10ක් හෝ රට වැඩි සේවා කාලයක් සහිත සේවකයන්ට පමණි. පුද්ගලිකරනයෙන් පසුව 2003, 2006 හා 2008 යන වසරවලට “ස්වේච්ඡා විශ්‍රාම වැඩිපිළිවෙළවල” (විආර්ථී) හරහා සේවකයන් 1,200කගේ පමණ රැකියා අහිමි කර තිබේ. එම්පිළිස්සී වැනි සමාගම් හරහා කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමයට සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ පිළිවෙතක් හඳුන්වා දුනි. අඩු වැටුප් මට්ටම් හා පහත් සේවා කොන්දේසී යටතේ කමිකරුවන් රුදුරු සූරාකැමකට යටත් කිරීමේ මෙම කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය එස්එල්ඩී සමාගමේ සේවා පිළිවෙත බවට වඩවඩාත් පත්වීමට තියමිතය.

වෙළිකොම් සමිති පුද්ගලිකරනයට හා එහි ප්‍රතිච්චාකවලට විරැදු තොවූහ. කොන්ත්‍රාත් සේවකයන් අතර අසහනය වැඩින තතු යටතේ මුවන් එස්එල්ඩී වෙත අන්තරුග්‍රහනය කරගන්නා ලෙස ඉල්ලමින් විරෝධතාවක් සංවිධානය කිරීමට සම්තිවලට බල කෙරුණි. 2008 දී එම්පිළිස්සී සමාගම එස්එල්ඩී අනුබද්ධ ආයතනයක් බවට පත් කරන ලද නමුදු, එම සේවකයන්ගේ වැටුප් හා සේවා කොන්දේසී එලෙසම පැවතී ඇති.

තමන් පුද්ගලිකරනයට පක්ෂ විමේ පිළිවෙත යුත්තියුක්ත් කරගැනීමට උත්සාහ කරමින් ගුරුසිංහ මෙසේ පැවසීය: “පිඛනය යටතේ එය පිළිගැනීමට සම්තිවලට බල කෙරුණා. එය නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දී සේවාවන් වැඩි දියුණු කළ තිසා පුද්ගලිකරනයේ තොද පැත්තක් තියෙනවා.”

ධනපති ක්‍රමය යටතේ නව තාක්ෂණය යොදා ගන්නේ, පැහැදිලිවම්, කමිකරු පන්තියේ වාසිය පිනිස තොව දනපතියන්ගේ ලාභ අවශ්‍යතාව උදෙසාය. පුද්ගලිකරනයෙන් පසුව එස්එල්ඩී ගුද්ධ ලාභය 2008 වන විට රුපියල් බිජියන 6.60 දක්වා තිහිප ගුනයකින් වැඩි කරගැනුන්න විදුලිසංදේශ වෙළඳපාලේ ඉහළ යන තරගකාරීත්වය හමුවේ එය පහළ වැඩි තිබේ. 2009 හා 2010 වසරවල ලාභය පිළිවෙළින් රුපියල් බිජියන 1.23 සහ බිජියන 2.48 විය. මෙම තතු යටතේ එස්එල්ඩී පරිපාලනය හැරි ගෙන ඇත්තේ වියදම් ක්‍රේජාදුව මගින් සිය ලාභ ඉහළ දමා ගැනීමටයි.

එස්එල්ඩී මූලස්ථානයේ වැඩි කරන එක් සේවකයෙක් කියා සිටියේ සමිති නායකයන් පිළිබඳ විශ්වාසයක් නැති බැවින් සමහර සේවකයන් මැත විරෝධතාවට එක් තොවූ බවයි. “සමිති පුද්ගලිකරනයට විරැදු ට කිසිදු බැරුරුම් සටනක් කිරීම මගහැරියා. මුවන් විආර්ථීස් හා සමාගමේ වැඩි පිළිවෙත් වෙත සේවකයන් ගොන්ත්‍රාත් දීම වෙශ වියදම් ක්‍රේජාදු කරන පිළිවෙත්වලට මග පැදුවා. මට මතක හැරියට, 2005 දී හෝ 2006 දී ඔවුන් ජ්‍යෙන වියදම් දීමනාව ක්‍රේජාදු කිරීමට එකාගර වුනා. රට හිල්වි වසයෙන් සියයට රුක් හෝ රුක් වැනි සෞච්‍යවම් වාර්ෂික වැටුප් වැඩිවෙමක් පිළිගෙතා. මුවන් දීපු සහයෝගය වෙනුවෙන්, පරිපාලනය ඔවුන්ට උසස්වීම්, විදේශ සංවාර ලබා දුන්නා. ඉල්ලීම් වෙනුවෙන් අවසානය දක්වා සටන් කරන්න ඕන ඕන සැබැඳු නායකත්වයක් අවශ්‍යයි.”

එම්පිළිස්සී යටතේ සේවය කරන තාක්ෂණතා සේවකයෙක් විස්තර කළ පරිදී, ඔවුන්ගේ මූලික වැටුප රුපියල් 14,050ක්. ප්‍රවාහන දීමනාව රුපියල් 1000ක්. අනතුරු දීමනාව රුපියල් 2000ක් පමණි. අතිකාල සඳහා ගෙවන උපරිම වැටුප පැයකට රුපියල් 95ක්. මසකට අතිකාල පැය ගනන 100කට සීමා කර ඇති. වසරකට ඇත්තේ නිවාඩු 21ක් පමණි. “ඏාන්ත්‍රිවේ විවිධ පොරු පොරාන්දු ගැන සැලකුවාම (විදුලි සංදේශ) ඇමතිගේ පොරාන්දුව ගැන කිසිම විශ්වාසයක් තියන්න බැහැ යයි” යයි ඔහු පැවසීය.

වෙළිකොම් සේවකයන්ගේ අරගලය, කමිකරුවන්ගේ සේවා හා ජ්වන කොන්දේසීවලට හා ප්‍රජාතන්ත්‍ර අයිතින්ට එල්ල වන ප්‍රජාරයන්ට විරැදුව ශ්‍රී ලංකාව කුලත් ජාත්‍යන්තර පරිමානවන් වැඩිහිටි කමිකරු අරගල මාලාවක කොටසකි.

පසුගිය මැයි මාසයේ නිදහස් වෙළඳ කළාපයේ කමිකරුවන්, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ වෙළඳපාල හිතැති ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරනවල කොටසක් ලෙස රාජ්‍යපක්ෂ ආන්ත්‍රිව ගෙන ඒමට උත්සාහ කළ නව විශ්‍රාම වැටුප් පනතට එරෙහිව අරගලයට පිවිසියේය. වතු කමිකරුවන්ට ද සිය වැටුප් වැඩි කරගැනීම පිනිස සටන් වැදීමට අවශ්‍යව තිබුනත් වතු සම්ති එවැන්නක් වැළැක්වූයේ කමිකරුවන්ට රහසින් හාමුතුන් සමග වැටුප් ගිවිසුමකට අත්සන් තැබීමෙනි. ජ්‍යෙ 17 දා ඉල්ලීම් ගනනාවක් උඩ තැපැල් සේවකයේ විරෝධතා දැක්වූහ. ජ්‍යෙ 6 දා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ දිවයින ප්‍රරා පාලන් ආදායම් අංශවලට දහස් ගනනක් සේවකයේ සිය රැකියා සුරක්ෂිතතාව ඉල්ලීමින් විරෝධතා දැක්වූහ. විශ්වවිද්‍යාල ආවාර්යවරුන්ගේ වැටුප් උද්සේෂණය මාස දෙකකට වැඩි කළක් තිස්සේ පවතී.

රාජ්‍යපක්ෂ ආන්ත්‍රිව දැනටමත් පෙන්තුම් කර ඇත්තේ සිය වෙළඳ පොල හිතැති ආර්ථික පිළිවෙන්වලට එරෙහිව කමිකරු පන්තිය වෙතින් නැගෙන මොනම විරැදු ත්වරයක් හෝ ඉවසීමට තමන් සූදානම් නැති බවයි. එබැවින් වෙළිකොම් සමිති ඇතුළු වාත්තිය සමිති විසින් ප්‍රවාහන පරිදි ආන්ත්‍රිවට හෝ පාලකයන්ට බලපැංම දමා කමිකරුවන්ට සිය ඉල්ලීම් දිනාගත තොහැකිය. විදුලි සංදේශ ඇමති හරහා වෙළිකොම් සේවකයන්ගේ ඉල්ලීම් දිනාගත හැකිය යන්න මාරාන්තික මිළාවක් බව දැනටමත් පැහැදිලි වී තිබේ.

මෙම සමිති නායකයේ දනපති ක්‍රමයට සේවකයේ සිය වෙළඳ පොල හිතැති ආරක්ෂකයන් පිළිවෙන්වලට එරෙහිව කමිකරු පන්තිය වෙතින් නැගෙන මොනම විරැදු ත්වරයක් හෝ ඉවසීමට තමන් සූදානම් නැති බවයි. එබැවින් වෙළිකොම් සමිති ඇතුළු වාත්තිය සමිති විසින් ප්‍රවාහන පරිදි ආන්ත්‍රිවට හෝ පාලකයන්ට බලපැංම දමා කමිකරුවන්ට සිය ඉල්ලීම් දිනාගත තොහැකිය. විදුලි සංදේශ ඇමති හරහා වෙළිකොම් සේවකයන්ගේ ඉල්ලීම් දිනාගත හැකිය යන්න මාරාන්තික මිළාවක් බව දැනටමත් පැහැදිලි වී තිබේ.

මෙම සමිති නායකයේ දනපති ක්‍රමයට ඔවුන් වැඩිහිටි සේවකයෙක් විස්තර කළ යුතුයි. එවත් එහි ආරක්ෂකයන් ලෙස සේවය කරති. දනපති ලාභ ගරන ක්‍රමයට එරෙහිව කමිකරුවන්ගේ මොන යම් හෝ සැබැඳු අරගලයකට ඔවුන් දක්වන විරැදු ත්වරය ලාභ ගරන ක්‍රමය සමග ඔවුන්ගේ පවතින මෙම වෙළිස්ක සම්බන්ධය හා බැඳී පවතී. වාත්තිය සමිති යටතේ කමිකරුවන්ට සිය මූලික ඉල්ලීම් පවතී දිනාගත තොහැකිය. වෙළිකොම් කමිකරුවන්ගේ අත්දැකීම වී ඇත්තේ එම සමිති කමිකරුවන්ට එරෙහිව සමාගමේ ලාභ ඉහළ දමා ගැනීමේ පිළිවෙන්වලට දායක වී ඇති අන්දමයි. එබැවින් කමිකරුවන් එම සමිතිවලින් බිඳී සිය අරගලය ඉදිරියට ගෙනයනු පිනිස තමන්ගේ ම ස්වාධීන ක්‍රියාකාරී කම්ටු ගොඩනග ගත යුතුය. ඔවුන් කමිකරු පන්තියේ සේසු කොටස් සමග එක්ව ලාභ ගරන දනපති ක්‍රමයට එරෙහිව සමාජවාදී වැඩිපිළිවෙළක් මත පොදු අරගලයක් දියන් කළ යුතුය.